

Retten til Forandring, hvor en Onordning af Domstolene finder Sted, er dette afgjort et Argument til Fordel for den Opfattelse, at det, der her foreslaas, ikke er i Overensstemmelse med Grundlovens § 71.

Retsmidlet mod urigtige Afgørelser er Kære, og dette er efter sin Natur ikke særlig egnet hertil, idet det, der afvises, efter selve Forholdets Karakter næsten aldrig vil foreligge skriftligt. Grundlaget maa derfor fremskaffes efter, at Afvisning paa Grundlag af en mundtlig Fremstilling har fundet Sted, og der haves da ingen Sikkerhed for, at ikke selve Grundlagets Rigtighed vil blive bestridt.

Den rationelle Fremgangsmaade ved Klage over en administrativ Handling er Forelæggelse for Ministeriet til Afgørelse. Men ved denne Ordning vilde ganske vist den ovenfor paapegede Karakter af Sammenblanden af administrativ og juridicel Virksomhed træde stærkt frem.

Det fremgaar af de af Justitsministeren til Udvalget afgivne Svar paa Spørgsmaal fra Mindretallet, at det er Hensigten gennem § 4 at sikre Befolkningen en billig Retshjælp, og at det er Meningen gennem de fastsatte lave Takster at trykke Sagførernes Takster:

Mindretallet kan ikke billige, at der saaledes for Statens Midler søges skabt en Konkurrence med private næringsdrivende, der paa de Omraader, der er Tale om, er uden noget som helst Privilegium. Det staar enhver frit, hvor som helst uden for Retssalen at yde juridisk Hjælp og Vejledning til en hvilken som helst lav Betaling. En Ordning af denne Karakter er kun forsvarlig ud fra en socialistisk Samfundsopfattelse.

Mindretallet maa af principielle Grunde meget fraraade at betræde denne Vej.

Af Justitsministerens Svar ses det videre, at det er Ministerens Opfattelse af Loven, at Befolkningen ikke ved sin Henvendelse paa Dommerkontoret om juridisk Hjælp skal være bundet til Jurisdiktionsgrænser.

Mindretallet maa bestemt protestere mod denne Opfattelse. Loven siger intet derom, men det maa være en stiltiende Forudsætning. Flertallet har imidlertid ikke ønsket paa noget Punkt at ændre Loven, og det har saaledes ikke været muligt at faa klaret dette Tvivlsspørgsmaal. Hvis den af Ministeren hævdede Opfattelse er den rette, vil det betyde, at Birkekontorerne i København (Frederiksberg, Nordre og Søndre Birk) bliver en Slags billige Skrivestuer for Storkøbenhavn. I selve København findes ikke Kontorer, hvor saadan Hjælp kan faas. Hvad dette kan komme til at betyde for disse Kontorer, er umiddelbart indlysende. Det kan føre til en fuldstændig Oversvømmelse, som de hverken i Henseende til Plads eller Personale er indrettet paa. Det vil let kunne medføre Nødvendighed for de paagældende Dommere af at ansætte en Række nye — sandsynligvis unge og uprøvede — Fuldmægtige, for hvis Fejl og Forsømmelser disse Embedsmænd efter Ministerens Opfattelse har det fulde Ansvar.

Den Begrænsning, der er søgt gennem dette: at Retshjælp, der forudsætter Efter-syn i Tinglysningsbøgerne, kun skal kunne faas paa vedkommende Kontor, er for det første uden Hjemmel i Loven og dernæst uden Betydning overfor den Mand, der møder med en frisk Panteattest.

Naar Jurisdiktionsgrænserne ikke kræves overholdt, vil det ogsaa være urimeligt at kræve de saglige Kontorgrænser mellem Civildommer og Straffedommer opretholdt.

At de foran nævnte Dommerembeder og visse Dommerembeder i større Byer herved vil kunne blive i meget høj Grad mere byrdefulde, end de var tidligere, er aldeles ubestrideligt, jfr. herved det ovenfor bemærkede.

Mindretallet maa i høj Grad beklage, at Ministeren ikke har kunnet formaas til at give blot en Antydning af, hvilke Takster han tænker sig. Det er herved gjort ganske umuligt at danne sig en begrundet Mening om, hvorledes § 4 vil komme til